

**ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   การศึกษาสเปกตรัมของรังสีนิวตรอนจาก Cf-252 ในน้ำ
โดยการก่อภัยมันต์ในแผ่นโลหะ**

ชื่อผู้เขียน   นางสาวศุกรพรณ ชูฉิน

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผศ. วิวัฒน์ ตียาสุนทรานนท์

ประธานกรรมการ

รศ.ดร. ถิรพัฒน์ วิดัยทอง

กรรมการ

รศ.ดร. สมศร ติงขรัตน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและตรวจวัดสเปกตรัมรังสีนิวตรอนในตัวกลางน้ำ จากการถลายน้ำของ ^{252}Cf โดยใช้เทคนิคการก่อภัยมันต์บนแผ่นโลหะ In, Ni, Fe, Ti และ Al ที่ตำแหน่ง 2.9, 5.0 และ 10.5 เซนติเมตร ห่างจากแหล่งกำเนิดนิวตรอน ในการทดลองได้ใช้ระบบเครื่องวัดรังสีแกมมาแบบ HPGe spectrometer ตรวจสอบปฏิกิริยานิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นและวิเคราะห์สเปกตรัมรังสีนิวตรอนจากปฏิกิริยานิวเคลียร์ $^{115}\text{In}(\text{n},\text{n}')$, ^{115m}In , $^{58}\text{Ni}(\text{n},\text{p})$, ^{58}Co , $^{54}\text{Fe}(\text{n},\text{p})$, ^{54}Mn , $^{46}\text{Ti}(\text{n},\text{p})$, ^{46}Sc และ $^{27}\text{Al}(\text{n},\alpha)$, ^{24}Na โดยใช้โปรแกรม SAND II ผลการศึกษาพบว่า ในตัวกลางน้ำอนุภาคนิวตรอนที่เกิดจากการถลายน้ำของ ^{252}Cf มีลักษณะการกระจายที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Elson และคณะ ซึ่งใช้วัดนิวตรอนแบบของเหลวร่องแสงชนิด เอ็นอี-213 และการทดลองนี้มีค่าความเบี่ยงเบน ระหว่างปริมาณกัมมันตภาพอิมตัวที่ได้จากการตรวจวัดและการคำนวณ น้อยกว่า 15 เปอร์เซ็นต์

Thesis Title   **Study of Cf-252 Neutron Spectrum in Water by Foil Activation
Technique**

Author Miss. Suphornphun Chootin

M.S. Physics

Examining Committee

Asst. Prof. Viwat Teeyasoontranont Chairman

Assoc. Prof. Dr. Thiraphat Vilaithong Member

Assoc. Prof. Dr. Somsorn Singkarat Member

Abstract

The purpose of this research is to study and measure neutron spectra in a water medium of ^{252}Cf by using foil activation technique of In, Ni, Fe, Ti and Al at positions 2.9, 5.0 and 10.5 cm far from a neutron source. The nuclear reactions were investigated by using HPGe gamma ray spectrometer and neutron spectra were analyzed through the reactions $^{115}\text{In}(\text{n},\text{n}')^{115m}\text{In}$, $^{58}\text{Ni}(\text{n},\text{p})^{58}\text{Co}$, $^{54}\text{Fe}(\text{n},\text{p})^{54}\text{Mn}$, $^{46}\text{Ti}(\text{n},\text{p})^{46}\text{Sc}$ and $^{27}\text{Al}(\text{n},\alpha)^{24}\text{Na}$ by using the SAND II program. It is found that neutron spectra are in agreement with Elson et al. that used an NE-213 liquid scintillation as a neutron detector. In this experiment the deviations between measurement and calculation of saturated activity are less than 15 %.